ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту наказу Міністерства охорони здоров'я України «Про затвердження Стандару покращеного харчування окремих категорій осіб під час лікування та реабілітації»

1. Мета

Проєкт наказу Міністерства охорони здоров'я України «Про затвердження Стандарту покращеного харчування окремих категорій осіб під час лікування та реабілітації» (далі – проєкт наказу) розроблено з метою забезпечення єдиного підходу до організації харчування осіб під час лікування та реабілітації у закладах охорони здоров'я та реабілітаційних закладах всіх форм власності та підпорядкування, які відповідно до Закону України № 4954-IX від 19 серпня 2026 року «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення права військовослужбовців, ветеранів та військовополонених, яких звільнено з полону, на належну медичну допомогу, реабілітацію, протезування» (далі – Закон № 4954-IX) забезпечуються покращеним харчуванням, а також забезпечення фізіологічних та індивідуальних медичних потреб з урахуванням стану здоров'я та особливостей лікування і реабілітації.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Проєкт наказу розроблено на виконання підпункту 4 пункту 1 розділу I Закону № 4954-IX.

Законом № 4954-IX вносяться зміни до Законів України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей», «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», «Про Національну поліцію», якими зокрема встановлюється норма щодо забезпечення покращеним харчуванням окремих категорій осіб під час лікування та реабілітації.

На сьогодні забезпечення харчуванням військовослужбовців під час лікування та реабілітації здійснюється відповідно до норми № 5 – лікувальна, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 29 березня 2002 року № 426, а організація лікувального харчування у закладах охорони здоров'я врегульовано Порядком організації системи лікувального харчування хворих у закладах охорони здоров'я, затвердженим наказом Міністерства охорони здоров'я України від 29 жовтня 2013 року № 931, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 26 грудня 2013 року за № 2205/24737.

Водночас зазначені нормативно-правові акти не враховують питання щодо особливості організації харчування військовослужбовців під час лікування та реабілітації з урахуванням їхнього клінічного стану, індивідуальних медичних потреб та завдань реабілітаційного процесу.

Необхідність прийняття проєкту наказу зумовлена потребою деталізації практичних підходів до організації покращеного харчування під час лікування та

реабілітації.

Проєктом наказу також передбачається поєднання організації покращеного харчування з індивідуальним плануванням лікування та реабілітації, також модифікація раціону пацієнта відповідно до його стану та медичних призначень.

3. Основні положення проєкту акта

Проєктом наказу пропонується затвердити Стандарт покращеного харчування окремих категорій осіб під час лікування та реабілітації, які відповідно до законодавства забезпечуються покращеним харчуванням під час лікування та реабілітації у закладах охорони здоров'я та реабілітаційних закладах усіх форм власності та підпорядкування.

4. Правові аспекти

У даній сфері суспільних відносин діють такі нормативно-правові акти:

Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я»;

Закон України «Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я»;

постанова Кабінету Міністрів України від 29 березня 2002 року № 426 «Про норми харчування військовослужбовців Збройних Сил, інших військових формувань та Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації, поліцейських, осіб рядового, начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту»;

наказ Міністерства охорони здоров'я України від 29 жовтня 2013 року № 931 «Про удосконалення організації лікувального харчування та роботи дієтологічної системи в Україні», зареєстрований зареєстрований в Міністерстві юстиції України 26 грудня 2013 р. за № 2205/24737.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проєкту наказу не потребуватиме додаткового фінансування з державного чи місцевого бюджетів і не впливатиме на надходження та витрати державного та/або місцевих бюджетів. У зв'язку з цим, фінансово-економічні розрахунки не проводились.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проєкт наказу потребує проведення публічних консультацій відповідно до Порядку проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів від 3 листопада 2010 року № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики».

Проєкт наказу не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності, тому не потребує погодження з Науковим комітетом Національної ради з питань розвитку науки і технологій.

Проєкт наказу потребує погодження з Міністерством економіки та довкілля

України, Міністерством оборони України, Міністерством внутрішніх справ України, Міністерством соціальної політики, сім'ї та єдності України, Службою безпеки України, Міністерством ветеранів України, Національною поліцією України, Державною службою України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів, Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини, Державною регуляторною службою України.

Проєкт наказу потребує здійснення державної реєстрації Міністерством юстиції України.

7. Оцінка відповідності

У проєкті наказу не містяться положення, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції.

У проєкті наказу не містяться положення, що стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод; впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків; містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією; створюють підстави для дискримінації.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертизи не проводилися.

8. Прогноз результатів

Реалізація проєкту наказу не матиме впливу на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами.

Реалізація проєкту наказу матиме позитивний вплив на сферу охорони здоров'я, зокрема сприятиме організації покращеного харчування окремих категорій осіб, які відповідно до законодавства забезпечуються покращеним харчуванням під час лікування та реабілітації у закладах охорони здоров'я та реабілітаційних закладах усіх форм власності та підпорядкування, сприятиме узгодженню харчування з медичними призначеннями та індивідуальними потребами пацієнтів.

Застосування єдиного підходу до організації харчування сприятиме належному забезпеченню фізіологічних та нутритивних потреб пацієнтів у період лікування та реабілітації.

Вплив на інтереси заінтересованих сторін:

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
держава	позитивний	Удосконалення нормативного регулювання організації харчування під час лікування та реабілітації та забезпечення єдиного підходу до його організації у закладах охорони здоров’я та реабілітаційних закладах усіх форм власності і підпорядкування.
військовослужбовці, ветерани, військовополонені, яких звільнено з полону	позитивний	Організація покращеного харчування з урахуванням індивідуальних фізіологічних потреб, стану здоров’я, медичних показань та особливостей лікування і реабілітації.

Міністр охорони здоров’я України **Віктор ЛЯШКО**

«___» _____ 2026 р.